

# Fokprogramma Bleu du Maine



Doel	De verbetering van het ras.
Eigenschappen van het ras	<p>De rasstandaard van de Bleu du Maine gaat uit van volgende eigenschappen:</p> <p><b>KOP</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Donkerblauw, zonder hoornen - breed voorhoofd, zonder wol - lichtjes gebogen profiel - ogen met uitspringende oogkassen - brede neus en muil - donkerblauwe lange, fijne, hoog ingeplante en niet neerhangende oren..</li></ul> <p><b>ONTWIKKELING</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Middelmatig lang - sterke en gespierde schouders - diepe en brede borst. Deze eigenschappen komen tot uiting door een brede inplanting van de voorbenen - regelmatige, lange, brede en rechte rug - lang en breed kruis - zo hoog mogelijke staartinplanting zowel bij ooien als bij rammen.</li></ul> <p><b>BESPIERING</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Het lichaam is in zijn geheel best bespied, van de hals over de rug naar de extra gevulde lendenen en dijen. De achterhand is goed ontwikkeld, niet te rond en goed gevuld tot op de schenkel. Kenmerkend is de typische vetarme vleesstructuur.</li></ul> <p><b>BEENWERK</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Recht met correcte standen - zwaarder bij de rammen - lichtjes gebogen spronggewrichten - zo donkerblauw mogelijk - zonder wol vanaf de knieën en de schenkels - donkere tenen.</li></ul> <p><b>VACHT</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Het lichaam is bedekt met een fijne en aaneengesloten vacht (wolverlies is ongewenst). De kop en de benen zijn onbewold maar voorzien van een fijne beharing. Grote zwarte vlekken in de vacht of op onbewolde lichaamsdelen zijn niet toegelaten.</li></ul> <p><b>HUID</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Fijn, zacht en zonder vlekken.</li></ul>

<b>Geografisch gebied</b>	Vlaanderen
<b>Systeem van identificatie</b>	<p>De schapen zijn geïdentificeerd bij middel van twee identieke plastic oormerken, één in ieder oor. De overheid erkent vier types van oormerken. Voor het merken van de dieren worden Couple 14 of Bouton oormerken gebruikt. Voor dieren die uitgevoerd worden én geboren zijn na 1 januari 2010 is een elektronisch oormerk (twee types zijn erkend) verplicht. Via deze oormerken krijgt ieder stamboekdier een uniek nummer. Elk oormerknummer is opgebouwd als volgt: BE + controlecijfer + 4 cijfers die voor stamboekfokkers het unieke stamboeklidnummer vormen + 4 cijfers die het diervolnummer vormen. Stamboekfokkers krijgen dus een uniek lidnummer toegewezen dat voor het stamboek gekoppeld is aan het beslagnummer.</p> <p>De geldige oormerktypes zijn terug te vinden op de website van DGZ en dienen daar besteld te worden.</p>
<b>Systeem voor registratie van afstamming</b>	<p>Kleine Herkauwers Vlaanderen v.z.w. gebruikt de stamboeksoftware en servers van de firma Falcoo-automatisering Brierversweg 79, 8340 Damme.</p> <p>In de databank worden voor ieder stamboekdier volgende gegevens bijgehouden:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. het ras</li> <li>2. het stamboeknummer,</li> <li>3. het sanitelnummer,</li> <li>4. het geslacht</li> <li>5. de geboortedatum,</li> <li>6. de naam (facultatief)</li> <li>7. de worpgrootte,</li> <li>8. de vader,</li> <li>9. de moeder,</li> <li>10. het aantal worpen geboren uit dit dier</li> <li>11. het aantal lammeren geboren uit dit dier</li> </ol>

12. de fokwaardeschatting voor worpgrootte en haar betrouwbaarheid (enkel gepubliceerd bij een voldoende betrouwbaarheid).
13. het OSE genotype indien bekend
14. de sectie waarin het dier is geregistreerd: hoofdsectie of aanvullende sectie
15. de klasse waarin het dier geregistreerd is: geboorteboek of promotieklasse
16. de fokker
17. de eigenaar
18. datum van voorlopige keuring van ooi- en ramlammeren (indien ze voor stamboekkeuring aangeboden worden)
19. de keuringsdatum van de stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd indien die heeft plaats gevonden
20. de schofthoogte bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor rammen)
21. de lengte bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor rammen)
22. de borstdiepte bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor rammen)
23. de borstomtrek bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor rammen)
24. de zadelbreedte bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor rammen)
25. Een score van algemeen voorkomen op basis van een uitgebreide keuring (balk) voor de jaarlingrammen.

#### **Zoötechnisch certificaten (stamboekdieren; sperma, eicellen en embryo's van stamboekdieren)**

Aan de hand van bovenstaande gegevens wordt het zoötechnisch certificaat (Europees model vastgelegd in fokkerijverordening) digitaal samengesteld.

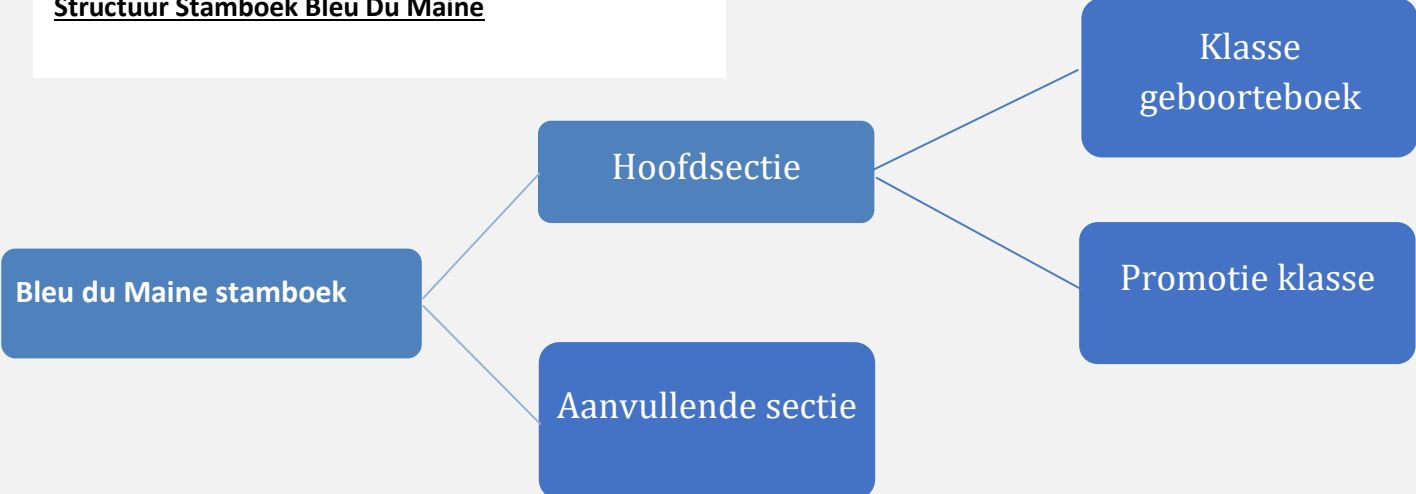
#### **Systeem voor registratie:**

- In de databank van KHV worden voor ieder dier bovenstaande diergegevens bijgehouden
- Aangekochte dieren met officieel zoötechnisch certificaat uitgegeven door derde stamboeken (en indien het om buitenlandse dieren gaat, vergezeld van een importcertificaat) worden ingeschreven in de databank van KHV met overname van de gegevens van de drie eerste generaties en verschijnen op de dierlijst van het importerende beslag.
- Met alle dieren geregistreerd in het geboorteboek kan gefokt worden. De nakomelingen van deze dieren worden opgenomen in het geboorteboek. Wegens het feit dat de ouders van deze nakomelingen ofwel **ooit**

	<p>werden <b>afgekeurd</b> ofwel <b>nooit voor stamboekkeuring</b> werden <b>aangeboden</b> (dus geen keuring op zichtbare afwijkingen ten opzichte van de rasstandaard en zichtbare zoötechnische gebreken), kunnen deze nakomelingen nooit promoveren naar een hogere klasse. Zij blijven in het geboorteboek.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dieren die op initiatief van de eigenaar voor stamboekkeuring (uitgebreide of vereenvoudigde procedure) worden aangeboden, promoveren naar de promotieklasse. De stamboekkeuring gaat ongeacht de leeftijd steeds gepaard met een keuring op zoötechnische gebreken, met een beoordeling van het uiterlijk waarbij het dier dient te voldoen aan de kenmerken voorgeschreven door de rasstandaard</li> <li>• Met dieren uit de promotieklasse van het Bleu du Maine stamboek kan worden gefokt. De nakomelingen worden opgenomen in het geboorteboek en komen in aanmerking om te gepaste tijde voor stamboekkeuring te worden aangeboden en bij positieve keuring te promoveren naar de promotieklasse.</li> <li>• Iedere fokker is vrij om zijn stamboekregistratie op papier door te geven dan wel via het online registratieprogramma (FALCOO KHV Vlaanderen) van het stamboek. De fokker krijgt toegang tot zijn diergegevens via een unieke login en individueel paswoord. Per fokkerij-jaar kan de fokker één geboortelijst aanmaken en via een vast sjabloon de worpen ingeven. Op de geboortelijst verschijnen alle ooiën van het beslag. Per fokkooi geeft de fokker door: <ul style="list-style-type: none"> <li>○ de vader van de te registreren lammeren (te selecteren uit rammen die opgenomen zijn in de databank om fouten in de nummers te vermijden),</li> <li>○ de manier waarop de dracht tot stand kwam: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ natuurlijke bronst gevolgd door natuurlijke dekking,</li> <li>▪ hormonaal geïnduceerde bronst <ul style="list-style-type: none"> <li>• gevolgd door natuurlijke dekking</li> <li>• kunstmatige inseminatie</li> <li>• embryotransplantatie</li> </ul> </li> </ul> </li> <li>○ geboortedatum van de lammeren,</li> <li>○ het aantal geboren lammeren, levend of doodgeboren,</li> <li>○ het levensnummer van ieder levend lam,</li> <li>○ het geslacht van ieder lam</li> <li>○ het geboortegewicht van ieder lam (indien gewenst)</li> </ul> </li> <li>• De fokker is zelf verantwoordelijk voor het correct doorgeven van de geboortegegevens van zijn lammeren.</li> </ul>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jaarlijks wordt steekproefsgewijs een afstammingscontrole uitgevoerd ter ondersteuning van de betrouwbaarheid van de doorgegeven geboortegegevens.</li> </ul>
<b>Selectie- en fokdoelstellingen</b>	<p>Het fokdoel van het Bleu du Maine ras is de selectie naar een een vruchtbaar en groeizaam schaap met uiterst weinig geboorteproblemen en het ras is bestemd als moederlijn voor kruisingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De bevleesdheid moet goed zijn zonder overdrijving</li> <li>• Vruchtbaarheid: 2 gespeende lammeren per ooi bereiken.</li> <li>• Gemakkelijke geboorten: ooiën met breed kruis, met grote hoogtemaat, met voldoende ontwikkeling.</li> <li>• Melkwaarde: een gemiddelde dagelijkse groei van 300 gram tussen 10-30 dagen bereiken. Dit doel moet bereikt worden bij ooiën op volwassen leeftijd en gezoogd door 2 lammeren, snelle groei van de lammeren is belangrijk, hoe rapper slachtrijp, hoe hoger de opbrengst</li> <li>• Vroegrijpheid: dekking jonge ooiën op een leeftijd van 8 maand.</li> <li>• Duurzaamheid: ooiën moeten minimale levensduur hebben (5 à 6 jaar)</li> <li>• Fertiliteit: 90% dracht bereiken bij de ooiën bij de eerste dekking.</li> </ul>
<b>Systemen voor prestatieonderzoek</b>	<p><u>Rammen (jaarlingen)</u></p> <p>Voor de rammen een strenge opname met voldoende hoge normen. De keuring bestaat uit twee delen: een deel dat de ontwikkeling van het dier behandelt en een deel waarin de raskenmerken worden beoordeeld.</p> <p>De raskenmerken worden beoordeeld door middel van een puntenbalk met de onderdelen: beenwerk, ruglijn, bout, kop, vacht en algemeen voorkomen. Dit op een daarvoor bestemd keuringsrapport waarvan de fokker na opname een kopie krijgt. De stamboekkeurder(s) onderteken(t)(en) steeds alle keuringsrapporten. Deze rapporten worden binnengebracht op het provinciale secretariaat en de gegevens worden vandaaruit bezorgd aan het secretariaat van KHV.</p> <p>Voor de quotering van de ontwikkeling dienen 5 maten genomen te worden zijnde: de schofthoogte, lengte, borstdiepte, borstomtrek en de zadelbreedte. Op basis van deze maten is een lineaire tabel opgesteld waaruit de ontwikkeling kan afgelezen worden. Deze tabel wordt aan alle stamboekkeurders bezorgd die deze gebruiken op het terrein. De maten van deze schapen</p>

	<p>worden genomen met een schuifpasser zoals deze ter beschikking gesteld wordt door het betreffende provinciaal secretariaat. Zodoende is er een eenvormig systeem voor het vaststellen van ontwikkeling van de Bleu du Maine in Vlaanderen.</p> <p><u>Ooien (jaarlingooien)</u></p> <p>Wat de moederdieren betreft is er een beperkte keuring en wordt er aangenomen of afgekeurd vermeld op het zoötechnisch certificaat. Deze keuring gaat na of het dier voldoet aan de rasstandaard van de Bleu du Maine en controleert op zichtbare zoötechnische gebreken (o.a. onderbeet of overbeet gebit en zwarte/bruine vlekken met een diameter van meer dan 2.5cm) die het eventueel onmogelijk maken om het dier te promoveren naar de promotieklasse. Dergelijke gebreken worden vermeld op het zoötechnisch certificaat.</p>
<p><b>Systemen voor genetische evaluatie</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Om fokkers toe te laten te selecteren op worpgrootte worden door de afdeling 'Dier en Mens' van het departement 'Biosystemen' van de Katholieke Universiteit Leuven, uitgaande van de in de databank van de KHV geregistreerde worpen, fokwaardeschattingen gemaakt voor worpgrootte voor alle actieve dieren in de databank van het stamboek.</li> <li>• Steekproefsgewijs wordt jaarlijks een afstammingscontrole uitgevoerd. Daartoe wordt bij een aantal trio's (lam, vader en moeder) een bloedstaal afgenomen en een DNA-analyse uitgevoerd. Dieren waarvan blijkt dat een foutieve afstamming staat geregistreerd, worden uit het stamboek verwijderd, tenzij de fokker na DNA-analyse de biologische stamboek geregistreerde ouders kan bewijzen.</li> <li>• Fokkers verkeren in de mogelijkheid om op eigen kosten de OSE-status van hun dieren te laten bepalen en te laten registreren in de databank. Deze gegevens kunnen door de fokkers samen met de laboresultaten gebruikt worden als bewijsmateriaal voor het bekomen van het statuut niveau 1 van OSE-resistent bedrijf.</li> </ul>
<p><b>Voorschriften voor onderverdeling in secties/klassen</b></p>	

	<p style="text-align: center;"><b><u>Structuur Stamboek Bleu Du Maine</u></b></p>  <pre> graph LR     A[Bleu du Maine stamboek] --&gt; B[Hoofdsectie]     A --&gt; C[Aanvullende sectie]     B --&gt; D[Klasse geboorteboek]     B --&gt; E[Promotie klasse]   </pre>
<b><i>Hoofdsectie</i></b>	Bleu du Maine
<b><i>Klassen</i></b>	<p>- <b>Klasse: <u>Geboorteboek</u></b>: alle binnen het stamboek geboren dieren worden geregistreerd in het geboorteboek</p> <p>- <b>Promotieklasse</b>: In deze klasse worden alle Bleu du Maine schapen opgenomen die voldoen aan volgende voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• geregistreerd zijn in het KHV geboorteboek</li> <li>• of geïmporteerd zijn als Bleu du Maine uit een ander Europees Bleu du Maine stamboek</li> <li>• aangeboden voor stamboekkeuring en daarbij stamboekwaardig bevonden zijn (voldoen aan de rasstandaard en geen zoötechnische gebreken vertonen)</li> </ul>
<b><i>Aanvullende secties</i></b>	<p>Ooien die niet in aanmerking komen voor inschrijving in de hoofdsectie van het Bleu du Mainestamboek en die wel reglementair geïdentificeerd zijn en bij stamboekkeuring blijken te voldoen aan de eigenschappen en de minimale prestatievereisten van de Bleu du Maine zoals beschreven in het fokprogramma van de Bleu du Mainekunnen worden opgenomen in de aanvullende sectie van het Bleu du Mainestamboek.</p> <p>Op verzoek van de fokkers neemt het Bleu du Mainestamboek de ooien die in de aanvullende sectie van het Bleu du Mainestamboek zijn geregistreerd, op in de hoofdsectie (klasse geboorteboek) van dit stamboek mits zij voldoen aan de volgende voorwaarden:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. het vrouwelijk dier dat in aanmerking komt om te worden opgenomen in de hoofdsectie (klasse geboorteboek) stamt in vrouwelijke lijn af van een moeder en een grootmoeder die zijn opgenomen in de aanvullende sectie van het Bleu du Mainestamboek</li> <li>2. het vrouwelijk dier stamt af van een vader en beide grootvaders die zijn ingeschreven in de hoofdsectie van een Bleu du Mainestamboek. Bovendien wordt de eerste generatie nakomelingen die afstammen van dergelijk vrouwelijk dier en een mannelijk raszuiver fokdier dat is ingeschreven in de hoofdsectie van het stamboek van hetzelfde ras ook beschouwd als raszuivere fokdieren en worden opgenomen in de hoofdsectie (klasse geboorteboek) van het Bleu du Mainestamboek.</li> </ol> <p>Eens opgenomen in het geboorteboek kan het dier voor stamboekkeuring aangeboden worden en desgevallend promoveren naar de promotieklasse.</p>
<b>Zullen vermeld worden op het zoötechnische certificaat:</b>	
<b>resultaten prestatie-onderzoek</b>	<p>Alle vaderdieren dienen op anderhalfjarige leeftijd door de fokker te worden aangeboden voor de uitgebreide stamboekkeuring. Naast de keuringsbalk (scores tussen 70 en 100 voor kop, ontwikkeling, bespiering, evenredigheid, type, beenwerk, vacht en algemeen voorkomen) wordt van deze dieren bij stamboekkeuring ook de schofthoogte, de lengte en de borstdiepte opgemeten. <b>Deze drie maten worden samen met de keuringsbalk vermeld op het zoötechnisch certificaat.</b></p> <p>Wat de moederdieren betreft is er een beperkte keuring en wordt er aangenomen of afgekeurd vermeld op het zoötechnisch certificaat. Deze keuring gaat na of het dier voldoet aan de rasstandaard van de Bleu du Maine en controleert op zichtbare zoötechnische gebreken (o.a. onderbeet of overbeet gebit en zwarte/bruine vlekken met een diameter van meer dan 2.5cm) die het eventueel onmogelijk maken om het dier te promoveren naar de promotieklasse. Dergelijke gebreken worden vermeld op het zoötechnisch certificaat.</p>
<b>genetische defecten</b>	<p>Volgende zoötechnische gebreken maken de promotie van een dier van het geboorteboek of van de aanvullende sectie naar een hogere klasse van de hoofdsectie onmogelijk, de aanwezigheid van de afwijking wordt vermeld op het zoötechnisch certificaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Varkensbek: een te korte onderkaak maakt de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk</li> </ul>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Snoeksbek: een te korte bovenkaak maakt de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk</li> <li>• Cryptorchidie (unilateraal en bilateraal): één of twee niet ingedaalde teelballen bij de ram maken de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk.</li> <li>• Microphthalmie: de afwezigheid van de ogen of de aanwezigheid van zeer kleine ogen leidt tot uitsluiting uit het stamboek van de lijders (blinde lammeren) en van de dragers (ouders).</li> </ul> <p>Deze opsomming is niet limitatief. Andere hier niet vermelde afwijkingen kunnen ook relevant zijn om de promotie naar een hogere klasse niet toe te staan.</p>
<b>genetische bijzonderheden</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Fokkers verkeren in de mogelijkheid om op eigen kosten de OSE-status van hun dieren te laten bepalen en te laten registreren in de databank. Deze gegevens kunnen door de fokkers samen met de laboresultaten gebruikt worden als bewijsmateriaal voor het bekomen van het statuut niveau 1 van OSE-resistent bedrijf. De OSE-status van dieren wordt indien bekend opgenomen in het zoötechnisch certificaat.</li> </ul>
<b>Uitbesteding van technische activiteiten:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Met de provinciale verenigingen van fokkers van vleeschapen wordt een overeenkomst gemaakt rond de organisatie van de stamboekkeuringen.</li> <li>• Om fokkers toe te laten te selecteren op worpgrootte wordt door de afdeling 'Dier en Mens' van het departement 'Biosystemen' van de Katholieke Universiteit Leuven, uitgaande van de in de databank van de KHV geregistreerde worpen, een fokwaardeschatting gemaakt voor de worpgrootte voor alle actieve dieren in de databank van het stamboek. Daartoe is tussen KHV v.z.w. en de KU-Leuven een overeenkomst afgesloten die de continuïteit moet verzekeren van de bestaande fokwaardeschattingen voor worpgrootte voor KHV vzw en voor het uitvoeren van onderzoeken ter verbetering van de bestaande procedures van fokwaardeschattingen.</li> <li>• In samenspraak tussen KHV v.z.w. en de hierboven vermelde instantie van de KU-Leuven wordt jaarlijks innovierend onderzoek opgezet dat de schapenfokker ten goede komt (inteeftcoëfficiënten in bedreigde rassen, wormweerstand, fokwaardeschattingen, ...)</li> </ul>